

JUSTIITSMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 14.02.2024

Meie 27.03.2024

nr 2-2/446-1, MKM/24-
0142/-1K
nr 8-2/1686

Tarbijakaitseseaduse, riigilõivuseaduse ja täitemenetluse seadustiku muutmise seaduse kooskõlastamine

Austatud minister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on esitanud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks tarbijakaitseseaduse, riigilõivuseaduse ja täitemenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu (*eelnõu*). Justiitsministeerium ei kooskõlasta eelnõu osas, millega muudetakse tarbijavaidluste komisjoni otsused siduvaks ja sundtäidetavaks. Teeme eelnõu kohta järgmised märkused.

I. Põhimõtteline märkus

1. Peamine muudatus, mida eelnõuga soovitakse teha, on muuta tarbijavaidluste komisjoni (TVK) otsus siduvaks ja sundtäidetavaks. Märgime, et Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) § 146 kohaselt mõistab õigust üksnes kohus. **Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) menetlusreeglite laiendamine TVK menetlusele ei muuda TVK-d kohtuks ning menetlusreeglite laiendamise kaudu ei ole võimalik ületada küsimust pakutud lahenduse põhiseaduspärasusest.**

Eesti õigusteaduses ei ole senini veendumust, et kohtuväline vaidluste lahendamine siduvate otsustega on põhiseaduspärane ja kui on, siis millistel tingimustel. Eesti autoriteetsed õigusteadlased on selles küsimuses vastandlikel seisukohtadel. Senikaua, kui see põhimõtteline küsimus on lahendamata, ei saa Justiitsministeerium toetada põhimõtteliste muudatuste loomist ja laiendamist õiguskorras. Selgitame veel, et Justiitsministeeriumi käesoleva aasta tööplaanis on kõnesolevas põhimõttelises küsimuses analüüsi tellimine, mille valmimisel kujundame oma seisukoha. Seetõttu ei saa me veel kooskõlastada eelnõu osas, millega muudetakse tarbijavaidluste komisjoni otsused siduvaks ja sundtäidetavaks.

Eelnõu on plaanitud jõustuma 2026. aastal ning selle kehtestamine ei ole ajakriitiline. Justiitsministeerium peab võimalikuks, et küsimus kohtuvälise vaidluste siduvate otsuste põhiseaduspärasusest on võimalik lahendada selle ajaraami sees.

II. Märkused eelnõu sisu kohta

2. **Eelnõu § 1 p 1 (TKS § 31 lg 1¹) ja § 1 p 3 (TKS § 56 lg 3) – eelnõu kohane TKS § 31 lg 1¹ sätestab järgmist:**

„(1¹) Vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus võib lahendada vaidlust, mis on seotud kauplejaga, kelle asutamiskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis, kui tarbija elukoht on Eestis, kaupleja on tarbijavaidluse lahendamisega tarbijavaidluste komisjonis nõus ja tarbijavaidluse lahendamisel kohaldatakse Eesti õigust.“;

Samas jääb eelnõuga muutmata kehtiva TKS § 36 lg 3, mis sätestab, et kui vaidluse lahendamisel tekib kohaldatava õiguse küsimus ning tarbija ja kaupleja vahelisele lepingule kohaldatav õigus määratakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 593/2008 artikli 6 lõigetega 1 ja 2, tuleb arvesse võtta tarbija hariliku viibimiskoha liikmesriigi lepinguõiguse sätteid, millest tarbija kahjuks kõrvalekalduv kokkulepe on tühine.

Eelnõukohase TKS § 31 lg 1¹ sõnastusele tuginedes saab väita, et kohtuvälise vaidluse lahendamise üksuse pädevus on eelnõuga piiratud nõnda, et üksus saab kohaldada üksnes Eesti õigust. Tekib küsimus, kas vaidluse lahendamise üksus ongi üldse pädev lahendama piiriüleseid vaidlusi, mille suhtes tuleks otsekohalduvast Euroopa Liidu (EL) määrusest tulenevalt kohaldada teise liikmesriigi õigust. Seletuskirjast ei selgu, kas see on eelnõu koostajate eesmärk. Näiteks seletuskirjas TKS § 56 lg 3 selgitustes räägitakse võimalusest, et Eesti komisjonis lahendatakse vaidlust Eesti kaupleja ja Soome tarbija vahel olukorras, kus Eesti kaupleja on suunanud oma tegevuse Soome, sõlmib lepinguid Soome tarbijatega ja lepingule kohaldub Soome õigus. Kui eelnõu koostajate eesmärk on see, et TVK ei kohalda teise riigi õigust ning sel juhul tuleb vaidluse lahendamiseks pöörduda kohtusse, siis palume seda seletuskirjas selgitada.

Palume eelnõu ja seletuskiri selle pilguga üle vaadata ja vajadusel korrigeerida.

Palume seletuskirjas selgitada, mille järgi toimub kohtualluvuse (*jurisdiction*) ja kohalduva õiguse määramine. Kuna neid valdkondi reguleerivad otsekohalduvad EL määrused, mis on Eesti õiguse suhtes ülimuslikud, ei saa riigisisese õigusega EL õigusest eriregulatsiooni luua. Palume seletuskirjas TKS § 31 selgituste juures selgelt viidata EL õigusaktidele, mis reguleerivad tarbijavaidluste kohtualluvust ja kohalduva õiguse määramist.

- 3. Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 40 lg 1) –** eelnõukohase TKS § 36 järgi võib TKS-s sätestatud juhul vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse tulemuseks vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuses olla tarbijale siduv otsus. Kehtiva TKS järgi on TVK tarbijavaidlusi lahendav sõltumatu ja erapooletu üksus, eelnõus aga kasutatakse üksuse asemel terminit organ, viitega riigivastutuse seadusele. Üksuse terminit TKS § 40 lg 1 enam ei sisaldu.

Selle terminimuudatuse tulemusel jääb ebaselgeks TKS 5. ja 6. peatüki omavaheline seos, sh kas TKS-s üksuse kohta sätestatu kohaldub ka TVK kui organi suhtes. Samuti on ebaselge, kas TKS § 36 täiendus puudutab ka TVK-d või üksnes TKS 5. peatükis sätestatud alustel loodud üksusi, milleks TKS § 29 lg-st 2 tulenevalt võib olla ka eraõigusliku juriidilise isiku poolt moodustatud äriühing. Viidatud terminimuudatus võib viia tõlgenduseni, et eraõiguslik juriidiline isik, sh äriühing hakkab Eestis kohtu asemel siduvate otsustega vaidlusi lahendama. Selline lahendus ei vasta Eesti õigustraditsioonile ega ole põhiseaduse järgi lubatav. Eelnõu senise menetluse käigus on arutatud üksnes TVK otsuste siduvust, kuid ka selles osas ei ole arutelud praeguseks lõppenud, mille tõttu Justiitsministeerium seda lahendust praegusel kujul ei toeta.

Terminimuudatus toob kaasa ka ebaselguse selles, kas ja milline on plaanitud TVK piiriülene pädevus (vt märkust TKS § 31 lg 1¹ kohta). Seletuskirja selgituste kohaselt komisjoni pädevus ei muutu ning komisjon lahendab vaidlusi, mis on seotud Eestis asutatud kauplejaga. Samas eelnõu tekst, sh TKS § 40 ja 56 seletuskirjas väidetut ei kajasta. Palume selgitada, kas TKS § 29 kohase üksuse pädevus ongi plaanitud olema laiem kui TVK pädevus. Kui nii, siis palume seda erisust seletuskirjas põhjendada.

Kui eelnõu koostamisel on eeldatud, et TVK on ka edaspidi kohtuväliseid vaidlusi lahendav üksus TKS § 29 mõttes ning sellele laienevad TKS 5. peatüki asjakohased sätted, siis palume säilitada TKS § 40 lg 1 TVK definitsioonis termin *üksus*. Seos riigivastutuse seaduse § 15 lg 2 p-s 1 nimetatud organiga palume sätestada eraldi lõikes.

- 4. Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 45¹ lg 4-6) –** eelnõukohase TKS § 45¹ lg 4 järgi töödeldakse tarbijavaidlusasja andmeid seadme ohutuse seaduse (SeOS) §-s 12 sätestatud andmekogus. SeOS § 12 alusel on loodud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti järelevalve infosüsteem ning kehtestatud andmekogu põhimäärus (Majandus- ja taristuministri 19.03.2020 määrus nr 5 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti järelevalve infosüsteemi põhimäärus“). SeOS § 12 lg 4 ega põhimääruse § 4 ning selles viidatud määruse lisa põhjal ei ole arusaadav, milliseid isikuandmeid millises infosüsteemi andmestikus töödeldakse.

Kui tarbijavaidluse andmed kantakse infosüsteemi dokumendiregistrisse, ei kajasta dokumendiregistri andmekoosseis käesolevast eelnõust nähtuvaid võimalikke andmeid (näiteks § 50 ja § 53¹, kuid võimalik, et neid andmeid on rohkem). Seega ei vasta kavandatud regulatsioon isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtetele, eelkõige läbipaistvuse nõudele (punkt a) ning keeruline on hinnata plaanitava regulatsiooni kooskõla eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõttega (punktid b ja c).

Eelnõuga plaanitud TKS § 45¹ lg 5 sätestab, et menetluse käigus kogutud dokumente säilitatakse arhiiviseaduses ja selle alusel antud õigusaktides ettenähtud korras. Kuivõrd seletuskiri üksnes kordab eelnõu sõnastust ega anna täiendavaid selgitusi, siis jääb arusaamatuks, mis on selle sätte sisu ja eesmärk.

Eelnõukohase TKS § 45¹ lg 6 järgi võib menetluse käigus kogutud andmeid ja dokumente säilitada kuni kolm aastat pärast menetluse ajendiks olnud õigusvaidluse lahendamist. Märkime, et eelnõust peaks selguma, kas kõiki andmeid ja dokumente säilitatakse kolm aastat või sätestatakse alamaktis erisusi. Samuti peab olema nähtav, mis saab andmetest ja dokumentidest pärast säilitustähtaja möödumist.

Kui tarbijavaidlusasjade andmeid töödeldakse andmekogus, tuleb regulatsioon luua kooskõlas vastava andmekogu normidega. Sealjuures tuleb silmas pidada, et tulenevalt eraelu puutumatuse põhiõiguse riivist (PS § 26) ning olulisuse põhimõttest peab seaduse tasemel olema sätestatud, milliseid isikuandmeid andmekogusse kogutakse, mis eesmärgil neid andmeid kogutakse ja kasutatakse ning kui kaua neid kasutatakse.

Palume eeltoodud märkustest tulenevalt tarbijavaidlusasja andmete töötlemise regulatsioon põhjalikult läbi mõelda ning eelnõu ja seletuskirja vastavalt täiendada.

5. Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 48 lg 2) – eelnõukohane TKS § 48 lg 2 sätestab järgmist:

„(2) Komisjon võib tarbija nõuet rahuldavas otsuses otsustada, et kaupleja hüvitab tarbijale eksperdiarvamuse saamisega seotud kulud ja käesoleva seaduse § 46 kohaselt tasutud riigilõivu kui vaidlusaluse kauba või teenuse mittevastavus lepingutingimustele ilmnes ajal, mil võlaõigusseaduse kohaselt eeldatakse mittevastavuse olemasolu asja või teenuse üleandmise ajal, ja kaupleja ei ole tõendanud, et mittevastavus on tekkinud hiljem.“

Sättega antakse TVK-le kaalutlusõigus otsustada, kas kaupleja peab tarbijale loetletud menetluskulud hüvitama või mitte („võib otsustada“). Kaalutlusõiguse kasutamise eelduseks on tarbija nõude rahuldamine. Teiseks eelduseks on seletuskirja kohaselt asjaolu, et vaidlusaluse lepinguga seotud tõendamiskoormus on kauplejal, kuid kaupleja asjaolusid ei tõenda. Arusaamatuks jääb, miks on selline lisatingimus kehtestatud. Teiseks märkime, et kõnealune säte ei piira ega selgita, millistel tingimustel võib komisjon selle otsuse teha, st millal menetluskulud hüvitatakse ja millal mitte. Leiame, et regulatsioon ei ole praegusel kujul ettenähtav ja võib kaasa tuua tarbijate ebavõrdse kohtlemise, mistõttu selline lahendus ei pruugi olla põhiseaduspärane. Palume säte ja selle seletuskiri selles valguses parandada ja täiendada.

6. Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 49–49¹) – eelnõus reguleeritakse detailselt taandamisavalduse esitamine ja läbivaatamine, kuid jääb ebaselgeks, millised on õiguslikud tagajärjed, kui komisjoni liige end viivitamata ei taanda. Mis saab toimingutest, mille komisjoni liige on teinud enne taandamist? Milliseid toiminguid taandamiseks kohustatud komisjoni liige tohib või ei tohi teha? Palume eelnõu vastavalt täiendada.

7. Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 49⁴) – viidatud sätte kohaselt kohaldatakse menetlusedokumentide kättetoimetamisele TsMS-s menetlusedokumentide kättetoimetamise kohta sätestatud. Seletuskirjas põhjendatakse seda argumendiga, et komisjon ei ole haldusorgan ja TsMS sätteid kohaldatakse õigusselguse huvides.

TsMS § 311¹ kohaselt toimetatakse dokumendid üldjuhul kätte infosüsteemi kaudu. Palume seletuskirjas selgitada, millise infosüsteemi kaudu hakkab TVK dokumente kätte toimetama. Samuti palume selgitada, kas TVK kasutab menetlusedokumentide väljastusteateid, pitseeritud ümbrikuga kohtutäituri kaudu kättetoimetamist ja ka avalikku kättetoimetamist. TsMSis on

konkreetselt sätestatud, millised menetlusedokumentid tuleb kätte toimetada (TsMS § 306 lg 5). Kõikidele menetlusedokumentidele tsiviilkohtumenetluses ei kohaldata rangeid kättetoimetamise reegleid (TsMS § 310). Eelnõukohases TKS-s taolisi erisusi ei tehta. Sellest võib järeldada, et kõik menetlusedokumentid tuleb kätte toimetada. Samas ei sisalda eelnõu loetelu menetlusedokumentidest, need loetletakse seletuskirjas, millel ei ole siduvat tähendust. Kas TVK peab arvestama ka Riigikohtu praktikaga tsiviilkohtumenetluses TsMS alusel kättetoimetamise kohta?

Eeltoodud küsimustele viidates leiame, et eelnõukohane üldine viide TsMS regulatsioonile tekitab ebaselgust selles, kuidas ja mil määral tuleb TsMS-i TVK menetlusedokumentide kättetoimetamisele kohaldada. Palume kättetoimetamise regulatsiooni täiendavalt analüüsida ning eelnõu ja seletuskirja vastavalt täiendada.

8. **Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 50² lg 1 p 9)** – kõnealusest sättest tulenevalt on vaidluse keerukus üks avalduse menetlusse võtmisest keeldumise aluseid. Palume selgitada, kas selle aluse all on silmas peetud ka olukorda, kus otsekohalduvast EL määrusest tulenevalt tuleb kohaldada teise liikmesriigi õigust? Kui jah, siis palume kaaluda vastava aluse sõnaselget lisamist menetlusse TKS § 502 lg 1 loetelusse.
9. **Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 50⁴)** – TKS §-ga 50⁴ reguleeritakse avaldusest loobumine. Seletuskirjas selgitatakse: „Ka kehtiva seaduse alusel on tarbijal võimalik avaldus tagasi võtta, kuid täpsemalt ei ole seda seaduses korraldatud.“.

Juhime tähelepanu, et loobumine ja tagasivõtmine on erinevad õigusinstituudid ja neil on erinevad õiguslikud tagajärjed. TsMS § 432 tulenevalt tähendab loobumine seda, et isik loobub õiguste teostamisest ja loetakse, et isik ei saa uuesti vaidluse lahendamiseks kohtusse pöörduda. Tagasivõtmise korral ei loobu isik õiguste teostamise õigusest.

Oleme seisukohal, et eelnõus tuleks reguleerida tarbija õigus menetlusest väljuda nii, et see ei mõjuta tema õiguste teostamise õigust, sh õigust pöörduda samas asjas kohtu poole. Märgime, et ka tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv 2013/11/EL, millele seletuskirjas viidatakse, ei räägi mitte avaldusest loobumisest, vaid menetlusest loobumisest. Menetlusest loobumist EL õigusakti tähenduses ei peaks võrdsustama nõudest loobumisega riigisisese õiguse tähenduses.

Palume eelnõu ja seletuskirja vastavalt korrigeerida.

10. **Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 51² ja § 54⁴ lg 1 p 3)** – viidatud paragrahvis reguleeritakse õiguslikud tagajärjed juhaks, kui lepitusmenetluses kokkuleppeni ei jõuta. Sätte sõnastusest ja seletuskirjast tuleneb, et nähakse ette erinevad õiguslikud tagajärjed olenevalt sellest, millistel asjaoludel lepitusmenetlust alustati. Kui tarbija ja kaupleja on vaidluse lahendamist alustanud lepitusmenetluses, siis on võimalik üle minna komisjoni menetlusse (TKS § 51² lg 1). Kui aga vaidlus algab komisjonis ja sealt minnakse üle lepitusmenetlusse, siis on tarbijal õigus pöörduda samas asjas kohtusse ehk TVK-s vaidlust jätkata ei saa (§ 51² lg 2). Eelnõukohase TKS § 54⁴ lg 1 p 3 järgi lõpetab komisjon sel juhul tarbijavaidluse menetlemise.

Justiitsministeeriumi hinnangul ei ole selline vahetegu põhjendatav. **Oleme seisukohal, et kui lepitusmenetluses kokkuleppele ei jõuta, peab jääma tarbija otsustada, kuidas vaidlusega edasi minna, olenemata sellest, millistel asjaoludel lepitusmenetlust alustati.** Lepitusmenetlusse sisenemine annab üksnes indikatsiooni, et pooled on valmis lepituses osalema. See ei tähenda, et asi lahendatakse lepitusmenetluses, st jõutakse kokkuleppeni. Kui lepitusmenetlus ebaõnnestub, peab olema võimalik komisjoni menetlust tarbija soovi korral jätkata. Vastasel korral tekiks lihtsasti olukorrad, kus nt kaupleja nõustub komisjoni menetlusest üle minema lepitusmenetlusse ja seejärel ei nõustu seal osalema. Pakutud regulatsiooni kohaselt tuleks tarbijal sellisel juhul pöörduda kohtusse. See muudab lepitusmenetluse kasutamise riskantseks kui ka halvendab tarbija positsiooni ja tegelikult takistab tarbijatel lepitusmenetluse kasutamist.

Palume eelnõu vastavalt korrigeerida.

11. **Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 53¹ lg 1)** – eelnõu järgi võib tõendiks olla muu hulgas eksperdiarvamus ja seletus. Eelnõust ega seletuskirjast ei ole arusaadav, mis on eksperdiarvamus TKS tähenduses ning milliseid tingimusi eksperdiarvamusele kohaldatakse. Samuti ei ole selge, mida käsitletakse seletusena TKS tähenduses ning kelle seletust silmas peetakse. Kas seletuse andjaks võib olla ka tarbija või kaupleja? Tuleb silmas pidada, et menetlusosalisel on selge huvi asja teatud viisil lahendamise vastu, seetõttu ei ole asjakohane käsitada poole seletust samaväärselt nagu dokumentaalset tõendit. Palume seletuskirja ja eelnõu vastavalt täiendada.
12. **Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 53² lg 2 ja § 40 lg 4)** – eelnõu kohaselt võib tunnistajaks olla kolmas isik, kellele on teada tarbijavaidlusasjas tähtsust omavad asjaolud. Viitega TsMS §-dele 212 ja 213 selgitame, et kolmas isik on konkreetse tähendusega menetlusõiguse termin ning seda ei saa kasutada tunnistaja tähistamiseks. Kolmas isik on menetlusosaline, kes võib olla iseseisva nõudega või iseseisva nõudeta kolmas isik. Tunnistaja seevastu ei ole ei kolmas isik ega menetlusosaline, vaid on menetlusväline isik. Seetõttu palume TKS § 53² lg-s 2 kasutada termini *kolmas isik* asemel terminit *menetlusväline isik*. Kuivõrd tunnistaja ei saa olla kolmas isik ning TVK ei lahenda kolmandate isikute nõudeid, tuleks kolmas isik ka eelnõukohase TKS § 40 lg-st 4 välja jätta.
13. **Eelnõu § 1 p 3 (TKS § 56 lg 3)** – viidatud säte ütleb järgmist:
„(3) Piiriülese vaidluse korral, kui tekib kohaldatava õiguse küsimus ning tarbija ja kaupleja vahelisele lepingule kohaldatav õigus määratakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 593/2008 artikli 6 lõigetega 1 ja 2, arvestatakse tarbijavaidlusasja lahendamisel ja otsuse tegemisel tarbija elukoha liikmesriigi lepinguõiguse sätteid, millest kõrvalekalduv kokkulepe on tühine.“

Märgime, et eelnõus pakutud kordab veidi muudetud sõnastuses sama, mis juba sisaldub kehtiva TKS § 36 lõikes 3. Seletuskirja TKS § 56 lg 3 selgitustes viidatakse samale direktiivi 2013/11 sättele, mis on vastavustabeli kohaselt olnud aluseks TKS § 36 lg 3 regulatsioonile (art 11 lg 1 p b). Kui sätte sisu on sama, siis ei ole kordamine lubatav ja säte tuleb eelnõust välja jätta.

Samas märgime, et küsimus kohaldatavast õigusest tuleb lahendada menetluse alguses, mitte aga sisulise otsuse tegemisel, mida reguleerib eelnõu kohane TKS § 56. Juhul kui eelnõu kohane TKS § 56 lg 3 peab siiski sisaldama erisust võrreldes kehtiva TKS § 36 lg-ga 3 ning säte olemasolu on sisuliselt vajalik, siis palume need erisused ja põhjendused seletuskirjas sõnaselgelt välja tuua ning säte tuua regulatsioonis ettepoole, näiteks § 40 lõikeks 3.

Lisaks juhime tähelepanu, et nii kehtiv TKS § 36 lg 3 kui ka eelnõu kohane § 56 lg 3 reguleerivad riigisisest seda, kuidas tuleks kohaldada EL otsekohalduvat õigust. See ei pruugi olla õiguslikult korrektne. Märgime, et direktiivi kohaldamisala on piiratud kaupade müügi ja teenuste osutamisega, kuid määruse nr 593/2008 kohaldamisala ei ole esemeliselt piiratud, mistõttu direktiivi 2013/11 art 11 lg 1 p b kohane erand ei pruugi hõlmata kõiki võimalikke tarbijavaidlusi ning tekib küsimus, kas kõnealune erand on Eesti õigusesse korrektset üle võetud. Palume seda analüüsida ja vajadusel TKS § 36 lg 3 sõnastust kitsendada.

III. Muud märkused

14. Muudatuse tulemusena saab edaspidi tarbijavaidluste komisjonis hakata lahendama ka vaidlusi, mis on seotud teises liikmesriigis asutatud ettevõtjaga. Seletuskirja mõjuanalüüsis ei ole hinnatud, kas ja kuidas selline muudatus mõjutab komisjoni senist tööd, sh pöördumiste arvu, vajadust suhelda kauplejaga muus keeles jms. Palume mõjuanalüüsi vastavalt täiendada.
15. Palume arvesse võtta ka käesoleva kirja lisaks olevates failides jäljega ja kommentaaridena tehtud normitehnilised märkused ning märkused eelnõu mõju kohta.
16. Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiitsministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kalle Laanet
justiitsminister

Lisa: Eelnõu ja seletuskirja failid Justiitsministeeriumi märkustega.

Katariina Kärsten 54440407
Katariina.Karsten@just.ee
Stella Johanson
Anu Suviste
Birgit Hermann